

DB-BESLUIT

Aan	: Dagelijks Bestuur OD NHN
Datum vergadering	: 18-03-2025
Auteur	: D. van der Kolk (DS) en E. de Koekoek (CC)
Onderwerp	: gemotiveerde reactie op zienswijzen Kadernota 2026
Agendapunt	: 3.1
Bijlage(n)	: 18
Portefeuille	: R. Vennik (portefeuille bedrijfsvoering a.i.)

Het Dagelijks Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van de zienswijzen op de kadernota 2026;
2. De gemotiveerde reactie van het DB vast te stellen;
3. Deze gemotiveerde reactie ter informatie aan het AB van 31 maart 2025 voor te leggen als bijlage bij het AB Besluit Kadernota 2026;
4. De AB Procesmemo 'Integrale besluitvorming toekomst OD NHN' toe te voegen aan de Reactie DB op de Zienswijzen;
5. De dekkingsbron voor het efficiencyonderzoek - na het aanhouden in het AB van 12 maart - in te zetten ten bate van besluitvorming n.a.v. resultaten onderzoek (mogelijke) verkenner in het najaar 2025;
6. De reactie van het dagelijks bestuur op de zienswijzen, inclusief de AB Procesmemo 'Integrale besluitvorming toekomst OD NHN' aan te bieden aan de griffies;

Het bovenstaande is ter voorbereiding van het opstellen van de ontwerpbegroting 2026.

Aanleiding

Op 12 maart 2025 heeft het AB de beleidsmatige - en financiële kaders voor de begroting 2026 besproken. Door de OD NHN zijn deze verwoord in de kadernota 2026 die het startsein vormt voor de samenstelling van de ontwerpbegroting 2026. In de vergadering van 12 maart 2025 is door het AB het verzoek gedaan om, naar aanleiding van de zienswijzen, besluitvorming volgtijdelijk te beschrijven in een AB procesmemo met als doel te komen tot integrale besluitvorming én de reactie van het dagelijks bestuur op de zienswijzen hierop aan te passen. Door het aanhouden van het AB Besluit Efficiencyonderzoek op 12 maart, kan de dekkingsbron voor dit onderzoek ingezet worden voor integrale besluitvorming toekomst OD NHN.

Financieel volgt de OD NHN de kaders uit de financiële uitgangspunten die gelden voor gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (FUGR).

Inhoudelijk advies van MT aan DB

Algemeen

Gezien de diverse onderwerpen die in de Kadernota 2026 aan de orde zijn gesteld worden de ontvangen zienswijzen en het inhoudelijk advies per onderwerp behandeld. In zijn algemeenheid geldt dat de OD NHN haar perspectief heeft op het fysieke domein, een domein dat zich de afgelopen jaren verder heeft verbreed en verdiept, zoals onder meer blijkt uit de toename van het aantal onderwerpen in de Kadernota 2026. Desalniettemin is het dagelijks bestuur van de OD NHN zich terdege bewust van het aankomende ravijnjaar en maakt zich dan ook zorgen over het feit dat de zich uitbreidende opgaven ondergeschikt dreigen te raken aan de financiële opgave van de deelnemers.

Vanuit de zienswijzen op de Kadernota 2026 komt begin maart een algemeen beeld naar voren dat bij de deelnemers weinig (financiële) ruimte bestaat om de onderwerpen zoals weergegeven in de Kadernota 2026 structureel op te laten nemen in de Begroting 2026 van de OD NHN.

Indien deze lijn wordt gevolgd dan zal dit uitdagingen en daaruit voortvloeiende risico's geven:

1. voor de uitvoering van door de AB vastgestelde stukken, zoals de U&H Strategie en het Plan van Aanpak Robuustheid. Voor dit laatste geldt dat daarmee de verwachting is dat deze zomer opnieuw aan het stelselverantwoordelijke Ministerie van IenW onvoldoende voortgang op het komen tot robuustheid kan worden aangetoond. Feitelijk betekent het dat het voor de deadline van 1 april 2026 bereiken van de robuustheidsstatus niet haalbaar zal zijn.

2. op het naleven van (nieuwe) wetgeving door de bevoegde gezagen. Dit betreft het onderwerp: WPM (nieuw, wettelijke taak) wegens het ontbreken van middelen om voldoende gekwalificeerd (VTH) personeel aan te nemen. Daarnaast betreft dit de onderwerpen: ZZS en Bodemenergiesystemen (wettelijke taken) wegens het ontbreken van middelen om voldoende en/of voldoende gekwalificeerd (VTH) personeel aan te nemen waardoor er op korte termijn risico is op sterk oplopende wachttijden en inhoudelijke kennisachterstand ontstaat.

3. het oplopen van wachttijden in de natuuradviesing bij/ binnen gemeenten. Dit heeft mede gevolgen voor de wettelijke termijnen en oplopende wachttijden.

Daarnaast is op 5 juli 2024 door de Regietafel gevraagd om een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5%. Het algemeen bestuur heeft op 11 december alsnog besloten deze aan te leveren als bijlage bij de begroting 2026. Uit de zienswijzen lijkt een voorkeur te ontstaan voor het bezuinigingsscenario van 5%.

Gezien het bovenstaande meent het dagelijks bestuur te moeten voorsorteren op de route naar schaalvergroting (verdergaande samenwerking/ mogelijk fusie) om zo de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven in de regio aan te kunnen en daarmee duurzaam robuust te worden. De provincie Noord- Holland heeft kenbaar gemaakt om voor deze verkenning op provinciaal niveau een bestuurlijke verkenner voor dit specifieke proces aan te willen stellen indien twee of meer dagelijks besturen dit wensen.

Naar aanleiding van de zienswijzen en de aangegeven risico's is door het AB op 12 maart 2025 het verzoek gedaan om beslismomenten volgtijdelijk te beschrijven om te komen tot integrale besluitvorming.

Zomer 2025 - Geen extra middelen erbij, anders dan indexatie

Dit moment van besluitvorming houdt in dat in de kadernota 2026 alleen de aangegeven autonome ontwikkeling van de indexatie wordt verwerkt. Nieuw beleid, waaronder wettelijke taken, en autonome ontwikkelingen op het gebied van het bestuurlijk vastgestelde plan van aanpak robuustheid en de P.M. post vanuit bedrijfsvoering worden niet opgenomen in deze en de meerjarenraming. Daarnaast wordt een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% bij de Begroting 2026 aangeboden.

Najaar 2025 - Integrale besluitvorming toekomst OD NHN

Besluitvorming over de toekomst van de OD NHN en de relevantie van een efficiencyonderzoek (aangehouden in AB van 12 maart) alsnog tot uitvoering te brengen, zal in oktober -of middels een ingelaste AB-vergadering vóór 28 november- geeft de mogelijkheid om structurele middelen benodigd voor de toekomst OD NHN in de Kadernota 2027 te verwerken. Daarmee kan mogelijk in 2027 tot realisatie van een uitgewerkt toekomstscenario worden overgegaan.

2026 - Uitwerken van samenwerking/ (gedeeltelijke) fusie met andere omgevingsdiensten

In dit jaar wordt gebruik gemaakt van de in 2025 door de provincie aan te stellen bestuurlijke verkenner, die door de provincie wordt bekostigd. Deze verkenning zal zijn gericht op de verdergaande samenwerking van/ fusie tussen (enkele van) de vier omgevingsdiensten die binnen Noord-Holland actief zijn. Vooral is nog niet bekend wanneer deze aangesteld wordt.

Zienswijzen

Indexatie

De meeste gemeenten geven een positieve zienswijze af.

De gemeenten **Den Helder, Hollands Kroon, Texel, Alkmaar** en **Schagen** geven aan dat het indexatiepercentage 7,44% zou moeten zijn in plaats van 7,34%, conform de Regietafel.

Reactie DB:

Er zijn geen negatieve zienswijzen die specifiek betrekking hebben op de indexatie met uitzondering van de provincie.

De opmerking van gemeenten **Den Helder, Hollands Kroon, Texel, Alkmaar** en **Schagen** wijst op artikel 1.3 uit de FUGR: "De standaard verhouding loon-/prijsontwikkeling wordt vastgelegd op 70/30. De GR kan van deze verhouding afwijken. In dat geval, moet dit onderbouwd worden opgenomen in de kadernota". In de brief van 1 oktober 2024 van de regietafel betreffende 'Indexatie kadernota voor de begroting 2026' worden de loon- en prijsindexatie opgenomen en een toelichting gegeven.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is de tabel met de financiële kengetallen voor de begroting niet als bijlage in de financiële tabellen van de Kadernota 2026 meegezonden. Bij de OD NHN bedragen de loonkosten in verhouding tot de begroting 82,8%. Dit percentage is gebruikt bij de berekening van de indexatie in deze kadernota. Deze werkwijze is conform voorgaande jaren. De indexatie zal ongewijzigd opgenomen worden in de begroting 2026.

Robuustheid

De gemeente **Hoorn** heeft een positieve zienswijze afgegeven.

De gemeente **Koggenland** heeft een algehele negatieve zienswijze afgegeven op de kadernota 2026 zonder verdere motivering op dit onderdeel.

Bijna alle gemeenten geven specifiek aan om de benodigde middelen binnen de eigen begroting te zoeken dan wel hiervoor besparingsmogelijkheden uit het efficiencyonderzoek te gebruiken. Daarnaast wordt een oproep gedaan om aan te dringen bij het Rijk voor het beschikbaar stellen van financiële middelen.

De gemeente **Medemblik** geeft de kanttekening dat het financieel effect van het Plan van aanpak Robuustheid vooralsnog als P.M. is opgenomen in de kadernota 2026. De gemeente vraagt deze effecten voor 2026 en verder zo snel als mogelijk definitief in geld uit te drukken.

De **provincie Noord-Holland** geeft aan het algemeen bestuur aan te sporen de P.M. post robuustheid alsnog in te vullen en akkoord te gaan met de financiering van het plan van aanpak robuustheid, opdat de OD NHN hiermee aan de slag kan en het dagelijks bestuur daarnaast het gesprek aangaat over verdergaande samenwerking of fusie met omliggende OD's om te komen tot robuuste OD's die ook in de toekomst in staat zijn om de aan hen opgedragen taken goed uit te voeren.

De gemeenten **Den Helder, Hollands Kroon, Schagen** en **Texel** melden in hun zienswijze dat zij zorg hebben over de financiële aspecten om tot een robuuste OD te komen.

De gemeente **Alkmaar** geeft als toelichting bij hun zienswijze dat het wenselijk is om maximaal in te zetten op het versterken van de samenwerking tussen omgevingsdiensten op provinciaal en landelijk niveau. Ten eerste omdat een toename efficiëntie ervoor zorgt dat er meer ruimte is voor een robuuste inzet op VTH-taken. Ten tweede kunnen omgevingsdiensten beter opereren wanneer kennis en vaardigheden onderling gedeeld worden. Als laatste is vergaande samenwerking wenselijk om te voorkomen dat er grote verschillen ontstaan in de wijze waarop omgevingsdiensten door het land opereren.

Reactie DB:

Uit de zienswijzen komen de volgende onderwerpen voort:

1. Uiting van zorg om financiële aspecten om tot een robuuste OD NHN te komen.
2. Binnen de eigen begroting dekken c.q. geen prioriteit om hiervoor op korte termijn geld vrij te maken;

3. Het inzetten van mogelijke besparingsopties uit het nog uit te voeren efficiencyonderzoek;
  4. Bij het Rijk er nogmaals op aan te dringen om structureel een hogere bijdrage te leveren;
  5. De in de tekst opgenomen financiële tabellen in het financiële kader op te nemen;
  6. De effecten van bovenstaande (2 t/m 5) in de begroting van 2026 uit te werken;
- Ad 1. Wij delen de zorg van de gemeenten en ook de provincie om te kunnen komen tot een robuuste omgevingsdienst;
- Ad 2. Binnen de begroting van de OD NHN zijn geen financiële middelen beschikbaar om de verwachte structurele financiering van € 1,7 miljoen, benodigd om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria, te kunnen dekken;
- Ad 3. Het efficiencyonderzoek moet nog plaatsvinden. Het is te kort dag om eventuele besparingsmogelijkheden in de begroting van 2026 te kunnen verwerken;
- Ad 4. Het Rijk heeft in het najaar van 2024 reeds aangegeven dat er geen structurele middelen ter beschikking worden gesteld aan de OD's om de Plannen van aanpak inzake de robuustheid financieel te ondersteunen;
- Ad 5. In de Kadernota 2026 is op pagina 4 aangegeven dat de structurele financiering € 1,7 miljoen bedraagt, waarbij in de eerste tranche een investering van € 790.000 nodig is.
- Ad 6. Omdat er op dit moment geen financiële middelen beschikbaar zijn binnen de begroting, er nog geen inzicht bestaat in de besparingsmogelijkheden en er geen structurele financiering komt vanuit het Rijk, is het niet mogelijk om de effecten van de zienswijzen binnen de begroting van 2026 uit te werken.

Het dagelijks bestuur komt hiermee tot de conclusie dat de middelen om Scenario A1 van het plan van aanpak Robuustheid te realiseren ontbreken. Daarmee is het behalen van de vastgestelde deadline van 1 april 2026 voor het voldoen aan de robuustheidscriteria onmogelijk geworden.

Bron: plan van aanpak Robuustheid, AB 27 juni 2024

Enkele partijen noemen in hun zienswijze ook de mogelijkheid van een nauwere samenwerking met de omgevingsdiensten in Noord-Holland. Gezien het bovenstaande meent ook het dagelijks bestuur nu voorzichtig te moeten voorsorteren op de route naar schaalvergroting (nauwere samenwerking/mogelijk fusie). De provincie Noord-Holland heeft kenbaar gemaakt voor deze verkenning op provinciaal niveau een bestuurlijke verkenner voor dit specifieke proces te willen financieren. Het dagelijks bestuur OD NHN omarmt dit aanbod en zet in om met enkele van de omliggende OD's te komen tot een opdrachtformulering. Vooralsnog is nog niet bekend wanneer deze verkenner aangesteld wordt.

Toelichting provincie Noord-Holland

We willen onze inwoners en ondernemers een gelijke goede zorg geven voor onze fysieke omgeving net als in de andere regio's in Nederland. De U&H-strategie beschrijft de richting en ontwikkeling die ook deze omgevingsdienst wil maken. Er is erg veel waardering voor de bestaande OD-organisatie en de deskundige inzet van haar medewerkers die staan voor een goede uitvoering van de door ons gegeven taken. Maar de omgeving verandert. Naast grote maatschappelijke

opgaven zoals de woningbouw of de energietransitie is, is ook sprake van nieuwe wet- en regelgeving. Vanuit het Interbestuurlijk Programma VTH van het Rijk, VNG en IPO zijn producten mede namens ons ontwikkeld en afgesproken. Daarbovenop hebben we ook te maken met ernstige financiële uitdagingen en zelfs bezuinigingen waar voornoemde ontwikkelingen in moeten passen. Kortom een complexe puzzel om ook in de toekomst onze inwoners en ondernemers goed te bedienen. Keuzes om een goede toekomstige robuuste organisatie die aan alle eisen en verwachtingen kan voldoen zijn onvermijdelijk.

Er is urgentie om aan de slag te gaan om geïnformeerde keuzes te kunnen maken en stappen te zetten. Het advies van de Galan-Groep vormt een goede basis. De provincie onderzoekt of zij in financiële sfeer of ondersteuning zou kunnen helpen door het bestuurlijke draagvlak voor oplossingsrichtingen in Noord-Holland nader te laten verkennen. De provincie zet voor de verkenning in op een tussen de OD's afgestemde, gezamenlijke opdracht met (financiële) ondersteuning vanuit de provincie. Als de omgevingsdiensten dit wensen kan dit door de gezamenlijke DB's besloten worden.

Bezuinigingsscenario's 3% en 5%

Alle gemeenten zijn het erover eens om de bezuinigingsscenario's uit te werken en bij de behandeling van de begroting aan te bieden aan de gemeenten en provincie waarbij de gemeenten **Hoorn, Alkmaar** en **Stede Broec** specifiek opdracht geven om het 5% bezuinigingsscenario te verwerken in de begroting 2026. De gemeenten **Heiloo, Enkhuizen, Opmeer, Drechterland, Stede Broec** en **Medemblik** wensen de gevolgen van de 3% en 5% meerjarige bezuinigingen/ ombuigingen te beschrijven in de begroting 2026 waarbij gemeente **Heiloo** aangeeft 'of zoveel eerder als mogelijk is via een Raadsinformatiebrief'.

Reactie DB:

De bezuinigingsscenario's van 3% en 5% zullen bij de conceptstukken begroting 2026 worden aangeboden aan de gemeenten en de provincie waarbij de gevolgen van de meerjarige bezuinigingen/ ombuigingen zullen worden aangegeven.

Werkgebonden personenmobiliteit (WPM), ZZS-emissies, Bodemenergie en Natuuradvies

De gemeenten **Medemblik, Den Helder, Texel, Hollands Kroon, Schagen** en de provincie **Noord-Holland** hebben een positieve zienswijze afgegeven.

De gemeente **Hoorn** geeft hierbij een negatieve zienswijze af voor de nieuwe / uitbreiding van Basistaken met als argument dat het hier nieuwe taken van het Rijk betreffen, waarbij de gemeenteraad het uitgangspunt hanteert dat het ambitieniveau zou moeten overeenkomen met de financiële bijdragen vanuit het Rijk. Verder geeft de gemeente **Hoorn** een negatieve zienswijze af op de voorgestelde lumpsum financiering van de nieuwe / uitbreiding UP Plustaken. De gemeente Hoorn wil deze niet in de lumpsum bijdrage opnemen. De opdrachten voor deze taak zal separaat aan de OD NHN worden gegeven.

De gemeenten **Alkmaar, Dijk en Waard, Heiloo, Castricum** en **Bergen** wensen een nadere onderbouwing van de benodigde middelen met een omschrijving van nut, noodzaak, ambitieniveau van uitvoering en risico's en daarbij rekening te houden met terugverdieneffecten van de investeringen en de gemeenteraden hier bij de begroting 2026 over te informeren.

De gemeente **Koggenland** heeft een negatieve zienswijze afgegeven op de kadernota 2026 zonder verdere motivering op dit onderdeel.

De gemeenten **Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland** en **Opmeer** hebben een negatieve zienswijze afgegeven en verzoekt de begrootte kosten beter af te wegen (0-lijn) en te onderbouwen en de raad hierover bij de begroting 2026 hierover te informeren.

Reactie DB:

WPM, ZZS en Bodemenergie betreffen wettelijke taken, Natuuradvies is een gemeentelijke plustaak.

Zoals eerder benoemd zijn er vooralsnog geen financiële middelen beschikbaar binnen de bestaande middelen. Bij het niet beschikbaar stellen van de middelen bestaat het risico dat de OD

de werkzaamheden niet of in onvoldoende mate kan uitvoeren waarmee de gemeenten niet voldoen aan hun wettelijke taken.

In 2024 zijn uitvoerige impactanalyses uitgewerkt en gedeeld met de ambtelijke accounthouders van de deelnemers. Uit de Impactanalyses blijkt dat de investering zoals gevraagd in de Kadernota 2026 de minimale (aanvullende) capaciteit betreft die nodig is om deze taken met voldoende en/of voldoende gekwalificeerd (VTH) capaciteit uit te voeren. Tevens is expliciet besproken welke mogelijkheden gemeenten hebben om deze kosten te financieren.

Omdat de inzet op de benoemde taken de minimale inzet aan capaciteit betreft waarop de OD NHN haar taken verantwoord en robuust kan uitvoeren, behoudt de OD NHN zich het recht voor om deze taken niet uit te voeren ingeval van het achterwege blijven van financiering. Dit zou inhouden dat bevoegde gezagen niet voldoen aan de uitvoering van wettelijke taken, dan wel dat termijnen worden overschreden, dan wel dat de hoeveelheid en/of het opleiding/ervaringsniveau van medewerkers niet zal voldoen aan de vastgestelde Kwaliteitscriteria (vanaf 1 januari 2025: VTH Kwaliteitscriteria 3.0).

Meer specifiek gaat het om:

WPM – Dit betreft een nieuwe wettelijke taak en staat in de Kadernota 2026 benoemd wegens het ontbreken van middelen om gekwalificeerd (VTH) personeel aan te trekken/ op te leiden;

ZZS – Dit betreft een wettelijke taak en staat in de Kadernota 2026 benoemd wegens het ontbreken van middelen om gekwalificeerd (VTH) personeel aan te trekken/ op te leiden;

Bodemenergiesystemen – Dit betreft een wettelijke taak en staat in de Kadernota 2026 benoemd wegens het ontbreken van middelen om aan de toegenomen - en toenemende vraag vanuit de markt tegemoet te komen en voldoende gekwalificeerd (VTH) personeel aan te nemen/ op te leiden. Hierdoor ontstaan oplopende wachttijden;

Natuuradvisering gemeenten – Dit betreft een taak die is ontstaan vanuit o.m. de inwerkingtreding van de Omgevingswet en staat in de Kadernota 2026 benoemd wegens het ontbreken van middelen om aan de nieuwe vraag naar deze vorm van advisering te voldoen.

Ontwikkelingen Bedrijfsvoering

De gemeenten **Den Helder, Texel, Hollands Kroon, Schagen** en de **provincie Noord-Holland** hebben een positieve zienswijze afgegeven.

De gemeenten **Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland** en **Opmeer** hebben een negatieve zienswijze afgegeven en verzoeken de begrote kosten beter af te wegen (0-lijn) en te onderbouwen en de raad hierover bij de begroting 2026 hierover te informeren.

De gemeente **Koggenland** heeft een negatieve zienswijze afgegeven op de kadernota 2026 zonder verdere motivering op dit onderdeel.

De gemeente **Hoorn** heeft een positieve zienswijze afgegeven met inachtneming van het volgende aandachtspunt: zodra er bekend is wat de financiële gevolgen zijn van de in de kadernota genoemde PM posten, deze aan de raad ter besluitvorming voor te leggen.

De gemeenten **Alkmaar, Heiloo, Castricum** en **Bergen** geven aan dat ten aanzien van de p.m. posten onder 'Bedrijfsvoering', 'Gemeentelijke basistaken' en 'Gemeentelijke plustaken' wordt verzocht de benodigde middelen te onderbouwen met een omschrijving van nut, noodzaak, ambitieniveau van uitvoering en risico's en daarbij rekening te houden met terugverdieneffecten van de investeringen en de raad hier bij de conceptbegroting 2026 over te informeren.

De gemeente **Dijk en Waard** geeft aan op de p.m. posten Bedrijfsvoering, Gemeentelijke basis- en plustaken de begrootte kosten te onderbouwen en daarbij rekening te houden met terugverdieneffecten van de investeringen en bij de begroting 2026 hierover te informeren.

De gemeente **Medemblik** geeft een positieve zienswijze met als kanttekening dat het financieel effect rondom reguliere bedrijfsvoering, herijken bedrijfsvoering kosten, nieuwe financieringssystematiek VTH-stelsel en doorontwikkeling VTH-informatievoorziening, nog niet bekend is. De gemeente vraagt de OD deze effecten voor 2026 en verder zo snel als mogelijk in geld uit te drukken.

Reactie DB:

Op 12 maart 2025 is in het algemeen bestuur het rapport 'Capaciteitsanalyse Bedrijfsvoering' van Seinstra aan de orde geweest. In dit rapport wordt, naast een in zijn algemeenheid positief beeld, een vijftal aandachtspunten benoemd, waaronder kwetsbare formatie in specifieke clusters van bepaalde functies. Meer specifiek heeft men hier te maken met beperkte capaciteit en/ of komt men onvoldoende tot strategische positionering van bedrijfsvoering. Daarbij ervaart de afdeling een hoge werkdruk mede door (deels) inefficiënte processen en ad-hoc opdrachten. Deze hoge werkdruk speelt zich met name af binnen de functie van data-analyse, het secretariaat en bij de teams financiën en HRM.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan de opbouw van een (herijkend) zero-based begroting én een meerjarenplan ICT in verband met het aflopen van het ICT Masterplan in 2025. De eerste signalen zijn dat, voor de opbouw van de huidige materiele kosten, deze afwijken van de kosten die hiervoor in de basis bij de oprichting begroot zijn. Het geheel zal worden vertaald naar de begroting 2026. Ook het Meerjarenplan ICT wordt tot uiting gebracht in de Begroting 2026.

Ook zal in de begroting aandacht besteed worden aan de huidige beperkte bemensing op de afdeling financiën. De huidige bezetting van de afdeling financiën maakt deze afdeling zeer kwetsbaar.

Het onderwerp data-intelligence en Business Intelligence (BI), staat ook beschreven in het plan van aanpak Robuustheid. De uitkomsten van het rapport Seinstra sluiten dan ook één-op-één aan op de behoefte voor meer kennis op het gebied van data en BI om de huidige - en toekomstige maatschappelijk opgaven in het fysieke domein minimaal aan te kunnen. Dit onderwerp is ook diverse voorgaande jaren bij de behandeling van de begroting aan de orde geweest en toentertijd niet gehonoreerd.

Asbestsloopmeldingen

De gemeente **Hoorn** heeft een negatieve zienswijze afgegeven op de verhoging van de lumpsumbijdrage met € 55.000 voor het onderdeel Herziening verdeling Asbestsloopmeldingen, omdat deze al vanuit de bestaande lumpsum bijdragen wordt gedekt.

Reactie DB:

Bij de start (Omgevingswet/ 1 januari 2024) van de uitvoering van de asbestsloopmeldingen zijn de kosten, wegens ontbreken van ervaringscijfers, evenredig verdeeld over de deelnemers. Met ingang van 2026 vindt de verdeling plaats op basis van de werkelijke inzet in 2024 van mensuren waardoor een herverdeling van de lasten plaatsvindt, wat leidt tot een verhoging van de lumpsum van de gemeente Hoorn.

Als de verwachting is dat in de toekomst de lumpsum structureel hoger is dan de afgesproken taken zoals vastgelegd in het uitvoeringsprogramma, dan kan de betreffende deelnemer maatwerk afspraken maken met de OD. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er geen taken worden teruggenomen door de deelnemer. In andere gevallen gelden de uitredingsregels uit de gemeenschappelijke regeling.

Overig

Bezuinigingsscenario 7%

De gemeenten **Alkmaar, Dijk en Waard, Castricum** en **Bergen** wensen ook een bezuinigingsscenario van 7% te verwerken in de op te stellen conceptbegroting 2026.

Reactie DB:

Op 5 juli 2024 heeft de Regietafel de OD NHN een brief aangeboden met het verzoek een tweetal bezuinigingsscenario's uit te werken van 3% en 5%. Door het AB is op 11 december 2024 alsnog besloten om aan dit verzoek te voldoen en beide bezuinigingsscenario's uit te werken.

Samenwerking Omgevingsdienst NL

De gemeente **Alkmaar** geeft in de zienswijze opdracht aan het DB om maximaal in te zetten op samenwerking met de landelijke Omgevingsdienst NL en waar mogelijk hier werkzaamheden te centraliseren. Doel is om een efficiënte slag te maken, in ieder geval op de thema's kennis(ontwikkeling) en ICT.

Reactie DB:

Omgevingsdienst NL bestaat uit drie onderdelen: Expertise & Samenwerken, ODNL-Academie en Data & Informatievoorziening. Data & Informatievoorziening betreft een onderwerp dat op de lange termijn mogelijk zijn vruchten afwerpt op het gebied van dataverwerking en informatievoorziening. De ODNL Academie heeft vanaf 1 januari 2025 onder de paraplu van OmgevingsdienstNL haar eerste opleidingsaanbod gepubliceerd. Omgevingsdiensten kunnen voor een relatief lage prijs opleidingen volgen die gerelateerd zijn aan de VTH Kwaliteitscriteria. Voor de kennisplatforms binnen Expertise & Samenwerken zijn inmiddels de eerste kennisregisseurs aangetrokken. Bovenstaande is mogelijk door stevige financiering vanuit het ministerie I&W en enige toename van de contributie van de omgevingsdiensten, gerelateerd aan de omvang van de dienst.

De opzet van OmgevingsdienstNL is niet primair gericht op het verlagen van de kosten van de omgevingsdiensten. Wél zal OmgevingsdienstNL een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van kennis op diverse thema's middels landelijke coördinatie. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst Academie een belangrijke rol in het opleiden van onze deskundigen onder meer op het terrein van de VTH Kwaliteitscriteria. De ODNL-Academie staat daarnaast open voor gemeenteambtenaren. Tegelijkertijd met de zienswijzprocedure van de begroting zal ook een zienswijzprocedure omtrent het lidmaatschap OmgevingsdienstNL van OD NHN worden uitgezet.

Samenwerking

De gemeente **Alkmaar** geeft in de zienswijze opdracht aan het DB om in samenwerking met de Provincie, waterschappen en de andere omgevingsdiensten in Noord-Holland onderzoek te doen naar het functioneren van de vier verschillende omgevingsdiensten in Noord-Holland. Hierbij dient in kaart te worden gebracht welke verbeteringen er in de dienstverlening en welke besparingen er gerealiseerd kunnen worden bij een fusie of in geval van een nauwere samenwerking van de diensten.

Reactie DB:

Momenteel worden gesprekken georganiseerd, onder begeleiding van een extern bureau, met de andere drie omgevingsdiensten in Noord-Holland om de ambtelijke samenwerking op (nieuwe) onderwerpen vorm te geven. Ook op bestuurlijk niveau vinden kennismakingen plaats. Naast de van belang zijnde onderwerpen wordt ook gekeken naar de intensiteit en vorm van samenwerken.

Daar waar dit vanzelfsprekend is in de uitvoering worden provincie en waterschappen aangehaakt, zoals bijvoorbeeld bij onderwerpen als de U&H Strategie en Indirecte Lozingen.

Vooralsnog vindt geen onderzoek plaats naar het functioneren van de vier individuele omgevingsdiensten. Het algemeen bestuur van de OD NHN heeft wel opdracht gegeven tot een (extern) efficiencyonderzoek bij de OD NHN.

Integrale afweging met gemeentefinanciën

De gemeenten **Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard en Heiloo** maken in hun zienswijze kenbaar dat met de behandeling van de Kadernota OD NHN een integrale afweging wordt gemaakt ten aanzien van de gemeentefinanciën voor 2026 en verder. Dit kan effect hebben op hun zienswijze op de conceptbegroting 2026 van de OD.

Reactie DB:

Geen.

Overhead

De gemeenten **Hollands Kroon, Den Helder en Texel** verzoeken in de begroting 2026 helderheid te bieden over het stijgende percentage van de overhead.

Reactie DB:

De zin in de kadernota 2026 betreffende de overhead had moeten luiden 'Het percentage overhead is in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD NHN gestegen naar 26,5%, ten opzichte van het begrote overhead percentage 2025 26,1%.' Er stond abusievelijk 26,9% in plaats van 26,1%. In het verleden is de overhead onvoldoende doorgerekend en voor nieuwe taken wordt gerekend met een overheadpercentage van 30%.

Vervolgprocedure

1. Deze gemotiveerde reactie ter informatie aan het AB van 31 maart 2025 voor te leggen als bijlage bij het AB Besluit Kadernota 2026, inclusief AB Memo Procesmemo 'Integrale besluitvorming toekomst OD NHN';
2. De reactie van het dagelijks bestuur op de zienswijzen Kadernota 2026, inclusief AB Procesmemo 'Integrale besluitvorming toekomst OD NHN' aan te bieden aan de griffies.

Bijlagen

1. AB Procesmemo 'Integrale besluitvorming toekomst OD NHN';
2. Ontvangen Zienswijzen/ raadsbesluiten

Besluit DB op 18-3-2024

Conform voorstel.

Ondertekening

De voorzitter,

De secretaris,

B. Tap

Q.M. Foppe